

បទបង្ហាញស្តីពី
បច្ចុប្បន្នភាពនៃអំពើពពោះជំនួស
និងការឆ្លើយតបរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល
ចំពោះការពពោះជំនួស

លោកស្រី រ៉ែ សិរីលក្ខិណា អគ្គលេខាធិការនៃ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ជ.ប.ជ
 ថ្ងៃទី២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧

បោកស្រាវជ្រាវ

- ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ មានការបង្ក្រាបករណីអំពើធ្វើអន្តរការីសម្រាប់ការពពោះ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៣៣២ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។
- ជនសង្ស័យជាជនជាតិអូស្ត្រាលី និងជនជាតិខ្មែរ២រូប កំពុងស្ថិតនៅក្រោមនៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ។
- តាមចម្លើយ មានស្ត្រី៥២ នាក់ បានមកពិនិត្យសុខភាពដើម្បីបញ្ចូលមេជីវិត នៅមន្ទីរពេទ្យកម្ពុជា និងមន្ទីរពេទ្យ វឌ្ឍនៈ មានតែ១២នាក់ទេដែលជោគជ័យ
- ជនសង្ស័យ ធ្លាប់បានប្រកបរបរជួលស្ត្រីពពោះនេះនៅប្រទេសថៃ ឆ្នាំ២០១៣ បាន១៥នាក់ តែថៃបិទ ហើយបង្វែរ មកកម្ពុជា នៅពេលប្រទេសថៃប្រកាសបិទ
- កន្លងមកមានទារកចំនួន ៣៣ នាក់ ដែលទទួលបានសញ្ញាតិបរទេសពីស្ថានទូតរបស់សាមីខ្លួនជនបរទេសជាអ្នក ស្នើសុំ បានចុះបញ្ជីស្នើសុំទិដ្ឋាការនាំចេញទៅបរទេសរួចហើយ ដែលអាចអាចតាមអន្តរការីដទៃទៀត។
- ក្នុងនោះ ជាទារកកើតពីម្តាយជាជនជាតិខ្មែរចំនួន ២៨ នាក់ និងពីជនជាតិថៃ ចំនួន ៥ នាក់។
- មកទល់ពេលនេះមានប្រមាណ៥០ទារកទៀត ដែលកើតរួច រងចាំការអនុញ្ញាតនាំចេញ

ច្បាប់ពាក់ព័ន្ធ

ព្រះរាជអាជ្ញាបានចោទប្រកាន់តាមច្បាប់:

- ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ: មាត្រា៣៣២ (អន្តរការរវាងអ្នកសុំកូន និងស្ត្រីពរពោះ) ដាក់ពន្ធនាគារពី ១ខែ ទៅ ៦ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ១សែនរៀល ទៅ ១លានរៀល និងមាត្រា៦៣២ (សុំឲ្យផ្តល់ឯកសារដោយទុច្ចរិត)
- ដោយការនាំចេញដែលធ្វើឡើងដោយអន្តរការីពុំមានអាណាព្យាបាលពិតប្រាកដ មកបំពេញបែបបទតាមផ្លូវច្បាប់ គឺអាចជាការរត់ពន្ធឬជួញដូរទារក
- ប្រកាសក្រសួងសុខាភិបាល លេខ៦៧៩ ប្រក/សនក ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងឈាមមេជីវិត ខ្លួនឆ្អឹង និងកោសិកាដើមរបស់មនុស្ស (ប្រការ១២: រាល់ការពពោះជំនួស ដែលជាសេវាមួយនៃកញ្ចប់សេវានានានៃការជួយឲ្យមានកូនតាមបែបបទបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រ ត្រូវហាមឃាត់ដាច់ខាត។)
- កម្ពុជាជាប្រទេសហត្ថលេខីនៃអនុសញ្ញា កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធសិទ្ធិកុមារ សិទ្ធិមនុស្ស និងការប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនានា ជាពិសេស អំពើជួញដូរមនុស្ស ដែលមិនអាចមើលរំលងករណីនេះបានឡើយ
- ✓✓ ករណីនេះជាសញ្ញាណនៃការជួញដូរមនុស្ស (តថ្នាំតាំងពីនៅក្នុងពោះ បើកូនល្អបានអោយថ្លៃពេញ បើកូនមិនពេញលក្ខណៈ អ្នកចង់បានកូនមិនយកឫទ្ធិលាក់ថ្លៃ...)

~~សាច់រាងដូចគ្នា = ខ្លាចមានការរឹតត្បិត លទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេតស្រាវជ្រាវ
 យើងមិនអាចក្រែកខ្លាចបានថ្លៃ ឬកូនមិនពេញលក្ខណៈ
 កុំប្រកាន់ ។ លទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេតស្រាវជ្រាវ~~

នលប៉ះពាល់

- ស្ត្រីកាន់តែច្រើន អាចយកការពពោះជំនួសជាមុខរបរ ដោយផ្អែកលើភាពក្រីក្រ
- បញ្ហាសុខភាព - ការពពោះមានការប្រឈមនឹងបញ្ហាសុខភាពរបស់ម្តាយ តាំងពីពេលពពោះ ពេលសម្រាលកូន (ភាគច្រើនដោយការរុះរាត់) និងប៉ះពាល់ផ្លូវចិត្ត ពេលគេបំបែកយកកូនទៅប្រទេសគោលដៅ។
- សីលធម៌ និងគុណធម៌របស់មនុស្សធ្លាក់ចុះ - បញ្ហាទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណីរបស់ស្ត្រី គ្រួសារ និងសង្គមខ្មែរ ត្រូវបានបំផ្លាញ
- បានរកឃើញស្ត្រីនៅលីវបានយល់ព្រមពពោះ, តម្លៃមនុស្សនៅលើលុយ មិនមែនសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ...
- កម្ពុជានិងអាចក្លាយទៅជាគោលដៅផលិតទារកដើម្បីនាំចេញទៅលក់នៅប្រទេសក្រៅ ???
- ខុសមាត្រាច្បាប់កម្ពុជា ដែល ក្នុងករណីស្ត្រីពពោះមាននីតិសង្វាស មិនបានអនុវត្តមាត្រា៩៨៩ និងមាត្រា៩៩០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី (ស្វាមីរបស់ស្ត្រីអាចប្តឹងជំទាស់តវ៉ា) និងច្បាប់ឯកពន្ធភាព

- ប៉ុន្តែពេល គេឲ្យកូន

ស្ត្រីពពោះ
 មិនមែនជា
 មនុស្សទេ

ជាដំណោះស្រាយ

- បានជួបពិភាក្សា ជាមួយស្ថានទូតអូស្ត្រាលី បីលើក
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំអន្តរក្រសួង និងជំនាញពាក់ព័ន្ធចំនួន៥លើក និងជំនួបរបស់សម្តេចក្រឡាហោម លោកជំទាវជូប៊ុន អេង ជាមួយស្ថាប័នទូតអូស្ត្រាលី ក្នុងការរកដំណោះស្រាយឆ្លើយតបទៅនឹងករណីដែលកំពុងកើតឡើង
- ស្នើឲ្យភាគីអូស្ត្រាលី សហការជាមួយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា លើបីចំណុច៖
  - ១- សុំអោយផ្អាកការស្នើសុំពពោះជំនួស ដើម្បីបង្ការកុំឲ្យមានករណីថ្មីកើតឡើង
  - ២- ដោះស្រាយករណីដែលកំពុងមាន ដោយមានការសហការពីអ្នកចង់បានកូន ដោយទទួលខុសត្រូវធានា ដល់សុវត្ថិភាពស្ត្រីពពោះ តាមដែលបានសន្យារួច
  - ៣- រៀបចំនីតិវិធីរួមគ្នា ឲ្យបានសមស្រប ត្រឹមត្រូវ ដើម្បីដោះស្រាយករណីដែលកើតមានរួច។ ចំពោះករណីថ្មី ត្រូវរងចាំការណែនាំថ្មីពីរដ្ឋាភិបាល និងច្បាប់កំណត់ ។
- កិច្ចប្រជុំទី៥ បានឯកភាពលើមតិរបស់ ឯកឧត្តម កើត វិទូ តំណាងក្រសួងយុត្តិធម៌ លើវិធានការជាជម្រើសពីរ គឺ៖
- (១) ផ្តល់ដំណោះស្រាយតាមច្បាប់ស៊ីវិល ករណីដែលកំពុងកើតមាន *សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមការងារស្រុកស្រែចម្ការ ២០១៧*
- (២) ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ។
- ដែលជម្រើសនីមួយៗ គឺជាការគិតគូរដល់ឧត្តមប្រយោជន៍របស់ទារកផង ជាការអនុវត្តតាមច្បាប់កម្ពុជាផង និងជាការផ្តល់សិទ្ធិដល់ស្ត្រីជាម្តាយ អ្នកពពោះផង ។

ជាដំណោះស្រាយ (ត)

- វិធានការទាំងពីរនេះ មានផលប៉ះពាល់ខុសគ្នា គឺ៖
  - ផលប៉ះពាល់ទី១៖ នឹងមានអ្នកចេញមុខមកស្នើសុំទារកជាច្រើនទៀត ដោយពុំមានបារម្ភអំពី ផ្លូវច្បាប់ និង ទោសទណ្ឌ ។ ក្នុងន័យនេះ រដ្ឋាភិបាល ត្រូវមានវិធានការហាមប្រាមចំពោះ ករណីថ្មី ដែលមិនគួរឲ្យកើតមានបន្ត ទៀតឡើយ ហើយចាំបាច់ ត្រូវអនុវត្តតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ។
  - ផលប៉ះពាល់ទី២៖ ករណីពពោះ នឹងស្ងប់ស្ងាត់ តែទារកដែលបាន និងកំពុងតែនៅក្នុងពោះម្តាយ និងកើត ហើយ នឹងប្រឈមជាមួយហានិភ័យក្នុងការទទួលខុសត្រូវចិញ្ចឹមបីបាច់ ការធានាផ្នែកច្បាប់ និងសម្ពាធផ្នែកអារម្មណ៍ (trauma) រហូតពេញវ័យ ឬមួយជីវិត ។
- និង កិច្ចប្រជុំអន្តរក្រសួងមួយកាលពីថ្ងៃទី១៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ក្រោមអធិបតីភាពសម្តេចក្រឡាហោម កំណត់ សម្រេច ស្នើសុំគោលការណ៍សម្តេចនាយក ផ្នែកលើគោលការណ៍ចម្បងពីរ គឺ៖
  - (ទី១) ធានាបាននូវការអនុវត្តតួនាទីរបស់អាជ្ញាធររដ្ឋក្នុងការការពារសិទ្ធិ និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ពលរដ្ឋ ខ្លួន ជាពិសេស លើការប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស ដើម្បីកុំឱ្យកម្ពុជាក្លាយជាគោលដៅនៃ ការធ្វើអាជីវកម្ម ពពោះជំនួស និង
  - (ទី២) ធានាផលប្រយោជន៍របស់ទារក ដែលកំណើត ឬដែលបានកើតមកហើយ។